



HOLLAND RIJNLAND

FORMAT PROJECTPLAN

Categorie commercieel-economische projecten

A. Algemene gegevens

Projectnaam: De Gras-Groene Verbinding

Aanvrager/penvoerder: H.J. (Herrejan) Veenema

Naam organisatie: waardewenders bv

Naam contactpersoon: H.J. (Herrejan) Veenema

Postadres: Magazijnweg 8, 2404 CE Alphen aan den Rijn

Vestigingsadres: als postadres

Telefoonnummer: 0172-420565

E-mail adres: herrejan@waardewenders.nl

Website: www.waardewenders.nl

Eventuele medeaanvragers/samenwerkingspartners (contactgegevens invullen voor iedere medeaanvrager/samenwerkingspartner):

Naam organisatie: Maatschap W.W. Beukeboom & M.F. Beukeboom-Versteegen

Naam contactpersoon: W.W. (Wouter) Beukeboom

Postadres: Spookverlaat 1, 2394 MZ, Hazerswoude-Rijndijk

Vestigingsadres: als postadres

Telefoonnummer: 071-3419416

E-mail adres: info@beuke-hof.nl

Projectadministratie:

Naam organisatie: Buys Administratie & Belastingadvies

Naam contactpersoon: J.H. (Jonathan) Buys

Postadres: Postbus 1085, 2800 BB, Gouda

Vestigingsadres: Kampenringweg 11d, 2803 PE, Gouda

Telefoonnummer: 0182-785181

E-mail adres: jonathan@buysbelastingadvies.nl

Website: www.buysbelastingadvies.nl

Locatie of gebied waar het project wordt uitgevoerd: Beukehof, Spookverlaat 1, Hazerswoude-Rijndijk
(voeg kaart bij, schaal 1 op 25.000):

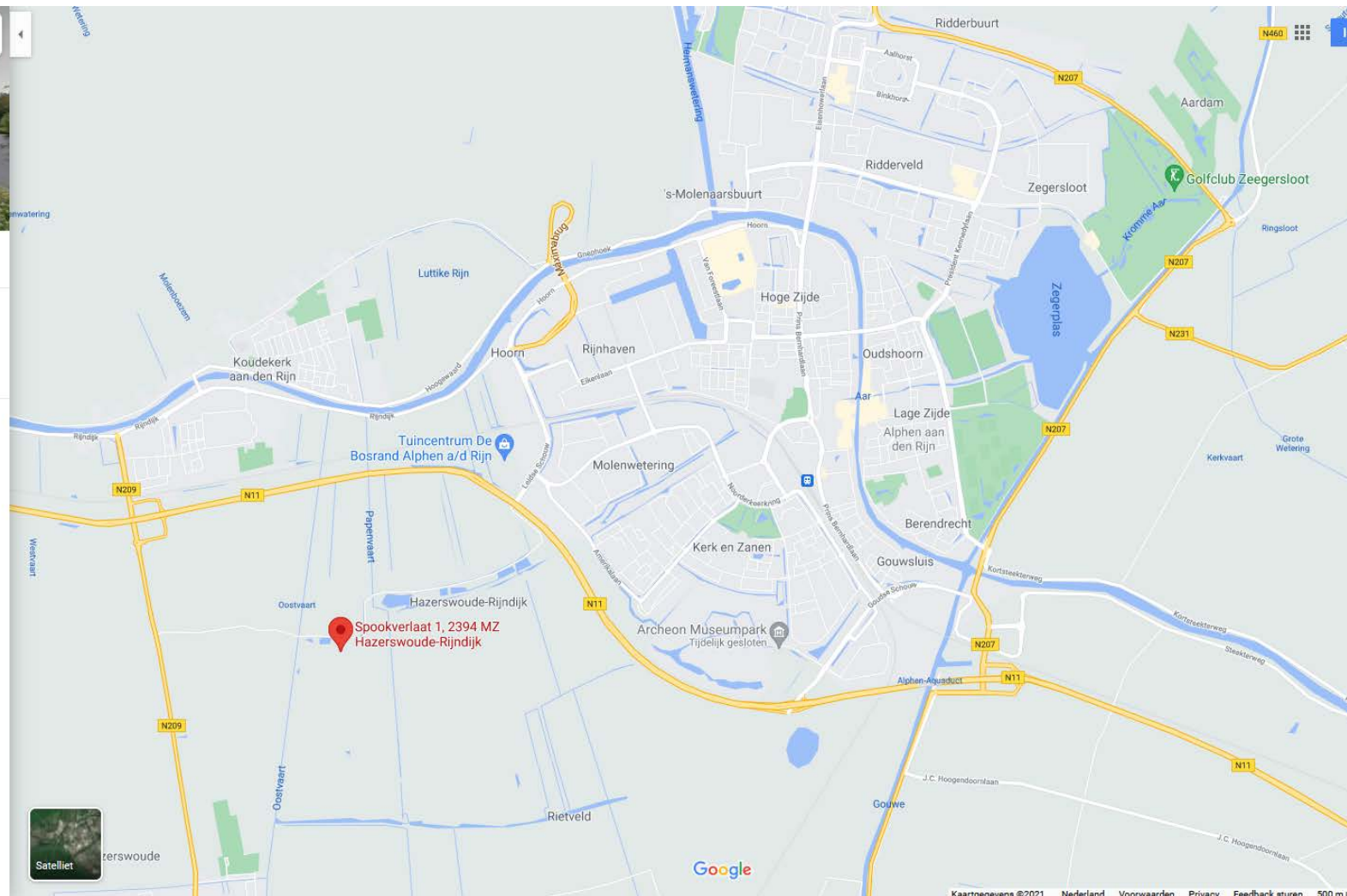


Spookverlaat 1



- Spookverlaat 1, 2394 MZ Hazerswoude-Rijndijk
- 4J74+FP Hazerswoude-Rijndijk
- Bewerking voor Spookverlaat 1 voorstellen
- Ontbrekende plaats toevoegen
- Je bedrijf toevoegen

Foto's



Korte samenvatting van het project:

Waardewenders bv regisseert circulaire ketens die natuurlijke reststromen uit de regio verwaarden tot grondstof voor de fabricage van nieuwe producten.

Gemeenten, Groene Cirkel Bijenlandschap, Archeon e.d. hebben onderhoud aan hun landerijen. Nadat bijen, vlinders en insecten hebben kunnen profiteren van de bloemen en kruiden, kunnen mensen met afstand tot de arbeidsmarkt (bijv. sociale werkvoorziening) ingezet worden om de landerijen vrij te maken van evt. zwerfafval, voorafgaand aan het maaien. De loonwerker voert de maaiwerkzaamheden uit en perst het in balen. Boerderij Beukehof zorgt ervoor dat de balen gereedgemaakt worden voor verwerking door waardewenders.

Waardewenders zal de voorbereekte (verhakselde) balen/natuurlijke vezels verder vermalen tot nieuwe grondstof en daarmee geschikt maken voor papierproductie of andere nog te ontwikkelen producten. Met de betrokken partijen worden afspraken gemaakt over de afname van de eindproducten, zoals bijvoorbeeld papier. Daarmee is de kringloop geheel gesloten: met de reststroom worden nieuwe producten gemaakt en de ontdoener van de reststroom wordt ook afnemer van deze producten. In deze keten is volledige transparantie over herkomst van de reststroom, de verwerking ervan en de samenstelling van de nieuwe producten.

B. Projectomschrijving

1. Uitgangssituatie

Huidige situatie: Beukehof heeft een verouderde, gedeeltelijk leegstaande stal met noodzakelijk te vervangen dak (foto's/locatie-info, zie bijlagen); waardewenders bv is per 1 februari 2021 opgericht door Herrejan Veenema, die zijn ervaring inbrengt vanuit zijn andere bedrijf drukkerij Holland bv waar hij de afgelopen jaren papier heeft ontwikkeld met (aangeleverd gemalen) bermgras. Met waardewenders wordt de verwerking van het bermgras en ook andere natuurlijke reststromen in eigen beheer gedaan en zullen (meer en op termijn ook andersoortige) producten ontwikkeld worden vanuit een transparante lokale circulaire keten. Grondgedachte is de inzet en ambitie om natuurlijke reststromen te verwaarden. Wouter Beukeboom is op de Beukehof ook bezig met deze ontwikkeling en heeft kennis van het bewerken en verwaarden van mest. Op de Beukehof zijn de benodigde faciliteiten die het proces van waardewenders ondersteunen. De gedeelde interesse en ambitie van Wouter en Herrejan leidt ook in de toekomst tot nieuwe en verdergaande innovatie m.b.t. (brede) verwaarding van (natuurlijke) reststromen.

Huidige eigendom, beheer en onderhoud (indien van toepassing):

Eigendom locatie/stal is van Beukehof; zorgt ook voor beheer en onderhoud. Waardewenders huurt obv huurcontract van Beukehof. De investeringen in apparatuur en machines komen voor rekening van waardewenders BV, die daarmee ook het eigendom, beheer en onderhoud ervan heeft.

2. Aanleiding, motivatie, projectdoelstelling en projectresultaten

Aanleiding en motivatie:

Kennis- en krachtenbundeling voor bevordering van gebruik natuurlijke reststromen en hergebruik van bestaand materiaal ter vervanging van nieuwe grondstof i.c.m. stimulering biodiversiteit (zie ook presentatie waardewenders)

Doorgaande innovatie en verwaarding reststromen is speerpunt van zowel Wouter Beukeboom als Herrejan Veenema. Op de Beukehof worden luchtwassers ingezet, mest wordt verwerkt tot mestkorrels die afgezet worden in de tuinbouw, zonne-energie wordt opgewekt, er zijn arealen kruidenrijk grasland ingezaaid en er wordt gewerkt aan een project om de opgewekte duurzame energie om te zetten in groene waterstof.

Waardewenders creëert nieuwe waarde/grondstof uit (natuurlijke) reststromen en adviseert/begeleidt aanleg en onderhoud van bloemrijke bermen. Zo gaan bevordering van biodiversiteit (oa door beheer en maaibeleid) en circulariteit (hergebruik van reststromen en grondstoffen) hand-in-hand. Zo wordt bermgras inmiddels verwerkt tot grondstof voor papier en de circulaire keten wordt gesloten door afname van gereed product door partijen die natuurlijke reststromen aanleveren. Zo loopt inmiddels ook onderzoek naar verwerking van uitgebloeide bossen bloemen en het realiseren van eigen papier met bloem-/groeizaadjes. Ook loopt inmiddels onderzoek naar verwaarding/gebruik van bermgras in plaatmateriaal. Dit is in een pril ontwikkelstadium.

De integrale aanpak van waardewenders m.b.t. verwaarding van bloemrijk bermgras tot grondstof in papier is, na onderzoek door Royal Haskoning DHV en Stabilitas i.o.v. NL Greenlabel, beloond met productlabel A. Een unieke score voor papier, waarmee waardewenders bijdraagt aan de meetbare verduurzaming van de leefomgeving. Daarnaast oriënteert Beukehof zich ook op integrale beoordeling van bedrijfsvoering tbv afzet van mest, zodat agrarische reststromen (zoals mest etc.) ook hun weg kunnen vinden als vervangende grondstof in andere sectoren. Waardewenders en Beukehof bundelen hierin krachten en kennis, zodat van beide partijen verwerkte reststromen op een verantwoorde en onderscheidende manier aan marktpartijen afgezet kunnen worden.

Doelstelling:

Wouter en Herrejan hebben een gezamenlijke intentie (geformaliseerd in een samenwerkingsovereenkomst met instandhoudingsplicht) om innovatief te blijven ontwikkelen, zodat emissie van CO₂ verder beperkt wordt, steeds meer gebruik gemaakt wordt van zonne-energie en emissieloos transport, natuurlijke reststromen zoveel mogelijk verwerkt/verwaard worden tot nieuwe grondstof, bevordering van biodiversiteit concreet zichtbaar wordt (ook in agrarisch gebied door bijv. kruidenrijk grasland) en circulariteit in aanpak en bedrijfsvoering meetbaar en zichtbaar vormgegeven wordt. Met onze kennis en ontwikkeling willen we ook anderen stimuleren om in te zetten en te ontwikkelen naar de circulaire economie en zullen we sparringpartner zijn voor (door)ontwikkeling van nieuwe initiatieven. Met name de bevordering van de verbinding tussen Stad en Land en de bijdrage aan het revitaliseren van de agrarische sector staat ons voor ogen. We willen bijdragen aan de ontwikkeling van lokale bedrijfseconomisch gezonde verdienmodellen en door gezamenlijk optrekken realiseren dat steeds minder (nieuwe) grondstof en producten “van ver” komen.

Vanuit de agrarische sector moeten wij steeds vaker de vraag stellen: “hoe houden wij ons bedrijf financieel gezond?”

Bedrijfsgebouwen die niet benut zijn door de maatschappelijke wens van minder vee en duurzame stallen. Er wordt vaak een diervriendelijke stal neergezet die uiteindelijk vanwege steeds wijzigende wetgeving, niet benut wordt. Wat houden wij als boer dan over? Dat is een oude stal die geen functie heeft en een financieringsgat, omdat de nieuwe stal het rendement niet haalt wat met de bank is afgesproken.

Het is van groot belang voor de veehouder dat er verbreding op zijn bedrijf komt. Het verhuren van de oude stal is een optie, maar er zit vaak veel achterstallig onderhoud aan. Wij willen dit wel graag op een verantwoorde manier invullen. Met andere woorden: wij willen graag een eerlijke partij die ons in verbinding brengt.

Waardewenders is een schot in de roos: papier maken met bermgras. Op ons bedrijf “de Beukehof” hebben wij de faciliteiten en de kennis om bermgras te verwerken. Vervolgens vermaalt waardewenders dit tot een grondstof dat uiteindelijk in papier en wellicht ook andere producten verwerkt wordt. En dat allemaal bij elkaar in een onbenut gedeelte van onze stal.

Het probleem is dat de wettelijke eis van een productieruimte voor waardewenders anders is dan een boerenstal.

Hoe kunnen wij het aantrekkelijk maken voor beide partijen om hierin te investeren?

Daar zou LEADER ons enorm mee kunnen helpen.

Resultaten:

Herbestemming en inrichting bestaande stalruimte = benutting leegstaande ruimte.

Bundeling van grondstof-, product- en (commerciële) marktkennis door “Beukehof” en “waardewenders” leidt tot voortgaande en doorgaande innovatie.

De stalruimte wordt opnieuw en bedrijfsklaar ingericht, dak wordt vervangen, vloer wordt geëgaliseerd, scheidingswanden met overheaddeur worden geplaatst. Een kantine, kantoor- en onderzoeks/ontwikkelruimte worden gerealiseerd. Een universeel inzetbare maalmolen wordt opgesteld met geautomatiseerde toevoer, incl. metaaldetectie en stoffilters voor efficiënte en veilige productie. Ook wordt krachtstroom aangelegd voor de maalproductie vanuit zonne-energie en t.b.v. oplaadpunten voor elektrische voertuigen. Logistiek materieel wordt aangeschaft, zoals magazijnstellingen voor opslag, elektrische bestelwagen, heftruck/stapelaar voor effectieve/efficiënte en emissieloze bedrijfsvoering.

Toekomstgericht zal ook nagedacht en ingezet worden op opslag van groene lokale energie, zodat er zoveel mogelijk plaatselijke energie gebruikt wordt.

(groen = onderdeel van de aanvraag)

Impact:

1^e jaar prognose verwerking 10.000 m² bermgras (4.200 kg droog vermalen); 5^e jaar prognose verwerking 27.000 m² (11.500 kg droog vermalen).

1^e jaar 84.000 kg papier en 5^e jaar 230.000 kg papier conform recept/certificaat NL Greenlabel A waardewenders

Besparing 679 kg CO2 equiv./ton papier = 42% besparing t.o.v. regulier wit papier (conform rapportage Royal Haskoning DHV/Stabilis bv NL Greenlabel A). Het gerecycled papier met bloemrijk bermgras is ongebleekt en zonder optische witmakers; de milieu-impact hiervan is nog niet bekend, omdat hiervan nog geen LCA is opgesteld. Dit wordt een nieuwe case om te onderzoeken, maar zonder getallen staat het al vast dat ook dit een substantiële milieubesparing betekent.

De actieradius van het aan te schaffen transportvoertuig bedraagt op papier 330 km. (zie bijlage); het laadvermogen is 1000 kg. Hiermee kan vrijwel alle transport van gemalen en eindproduct emissievrij getransporteerd worden en is de actieradius toereikend voor dagelijks transport zonder tussentijds opladen. De hoeveelheid te transporteren kg is gelijkwaardig aan een vergelijkbare “diesel”-bus. Aangezien groene zonne-energie op de Beukehof wordt opgewekt kunnen we stellen dat ook het transport een substantiële bijdrage levert in CO2-reductie.

Andere te vermalen reststromen, zoals uitgebloeide bloemen, riet en andersoortige natuurlijke gewassen die als nieuwe grondstof kunnen gaan dienen worden als volgt geprognoseerd: jaar 1 2.000 kg; jaar 5 5500 kg; dit is heel sterk afhankelijk van ketensamenwerking met andere partijen, zoals bijv. het Grondstoffencollectief Rijnland, waarbij een bestemming gevonden kan worden voor de nieuw te realiseren grondstof van de te vermalen reststroom.

3. Globale planning

Startdatum voorbereiding: Q4-2020 onderzoek en kennismaken tot plan voor realisering

Start uitvoering: 1 juli 2021

Oplevering werkruimte: 30 september 2021; **plaatsing magazijnstellingen etc. oktober 2021;** plaatsing tijdelijke maalmolen september 2021; **plaatsing definitieve maalmolen/proces mei 2022**

Afsluiten project: 31 juli 2022

4. Uitvoering

Activiteitenplan **(zie bijlage):**

Samenwerkingsovereenkomst en huurovereenkomst (5 jaar met optie voor verlenging met 5 jaar) zijn als bijlagen bijgevoegd

Organisatiestructuur:

Waardewenders bv en Beukehof werken samen d.m.v. samenwerkingsovereenkomst en huurovereenkomst. Beide bedrijven zijn/blijven geheel onafhankelijk. Tegelijk wordt samengewerkt op basis van formele schriftelijk in/verkoopafspraken.

Uitvoerbaarheid:

Expertise en bemensing is geregeld. Er is overleg gevoerd met de omgevingsdienst en afgesproken is, dat, zodra e.e.a. is gerealiseerd, Beukehof melding zal maken van deze activiteiten.

Risicoanalyse **(zie bijlage):**

Overige investeringen: kans achten wij klein dat deze investeringen niet gedekt worden. Inmiddels worden producten afgezet, waarin bermgras is verwerkt en daarmee heeft het zich bewezen. Toekomstgericht moet duidelijk worden op welke manier de vraag zal ontwikkelen. Dit bepaalt de richting die waardewenders icm Beukehof op zal gaan. Wordt bijv. veel gevraagd naar verwerkte grondstof voor toepassing in producten door derden, dan ligt het verdienmodel anders dan wanneer de vraag toeneemt naar levering van gereed eindproduct met verwerkte reststromen als grondstof. De doelstelling is om vooral in te (blijven) zetten op productie en levering van gereed eindproduct en daarop ook

doorlopend te innoveren. Daar liggen de beste verdienmodellen en wordt blijvend doelgericht gemeten met de markt wat verwaardingsresultaten zijn. Innovatie en ontwikkeling zal daarmee speerpunt blijven.

Risicodekking bestaat ook in het gebruik van productie- en transportmiddelen ten dienste van beide bedrijven, waardoor lasten en verdiensten worden gedeeld.

Te weinig afzet van gereed product in de markt is voor de gehele bedrijfsvoering een risico. Echter, dit is relatief beperkt. De samenwerking in een keten met preferred suppliers en de verbinding van het verwerken van de (natuurlijke) reststroom aan de afname van gereed product, zorgt voor een sluitende (circulaire) aanpak, ook commercieel. Het verdienmodel is sluitend.

Daarnaast is de nieuw te investeren maalmolen breed inzetbaar. Het malen van schelpen, cacaodoppen, vanille, gras, vlas, bloemen, allerhande landbouwgewassen, etc. behoren tot de mogelijkheden. De maalmolen wordt zodanig gebouwd dat ook grondstoffen voor levensmiddelen kunnen worden gemalen. Door RVS-toepassing etc. is corrosie uitgesloten. Er wordt dus rekening gehouden met brede mogelijkheden/afzetmarkten voor de grootste productie-investering (maalmolen). Dit beperkt sterk het risico en maakt ook wendbaar. Bedrijfsruimte zal worden ingericht in samenhang met productverwerking volgens de gebruikelijke normen. Omdat met veel zaken rekening wordt gehouden, zal de investering geen noemenswaardig risico vormen. De ruimte kan op verschillende manieren benut worden. Er zijn opslagvoorzieningen, er is een open productieruimte en een afgesloten onderzoeksruimte met een apart kantoor, er zijn voorzieningen voor gebruik krachtstroom en elektrische oplaadpunten. De vervanging van het dak/de dakconstructie biedt ook nieuwe mogelijkheden voor opwekking groene energie.

Expertise:

De verbouw en herinrichting wordt door een aannemer uitgewerkt en uitgevoerd met specificatie van werkzaamheden (zie bijgaande offertes). Er wordt een controle uitgevoerd m.b.t. brandveiligheid en de maalmolenleverancier (zie bijgaande offerte) biedt een uitgewerkte specificatie van de te leveren maalmolen. Kortom, er is voldoende expertise op het gebied van uitvoering en levering

Onderhoud en beheer:

Exploitatiebegroting, zie bijlage

Het pand zal beheerd worden en blijft in eigendom van de Beukehof. Het onderhoud zal in overleg uitgevoerd worden door de Beukehof. De groene stroom zal over een aparte meter gaan tbv waardewenders en marktconform worden afgerekend.

De huur is vastgelegd in een onderling opgestelde en ondertekende huurovereenkomst.

Met de subsidie wordt het mogelijk om de investeringen dekkend te krijgen en daarmee het plan van de grond te tillen met reële verwachting van positieve resultaten.

Overige informatie:

5. Voorgenomen acties met betrekking tot voorlichting en publiciteit.

Communicatieplan (**zie bijlage**):

Omdat we vernieuwend ontwikkelen, willen we ook onze bijdrage leveren om dit te communiceren en daarmee ons netwerk en omgeving te motiveren om met ons stappen te zetten. Ook zet het wellicht anderen aan tot samenwerking en/of innovatieve stappen.

Europese eisen m.b.t. publiciteit:

Er wordt een plaquette aangebracht bij de stalruimte van Beukehof. In onze publieke uitingen (website, persberichten e.d.) zullen wij de logo's van Europa, LEADER, provincie Zuid-Holland en betrokken gemeenten, zoals Alphen aan den Rijn steeds op de voorgeschreven manier gebruiken

6. Kosten en financiële dekking

Projectbegroting: (zie bijlage)

Toelichting op projectbegroting:

Projectmanagement, eigen arbeid: besprekingen en overleg (vooraf) over samenwerking en uitvoering, 50 uur / voorbereiding en presentatie plannen LAG-werkgroep, 15 uur / concretiseren, bespreken, uitwerken projectplan incl. besprekingen investeringsaanvragen en financieringen 80 uur / begeleiding proces verbouw, periodiek voortgangsoverleg, besprekingen inrichting en begeleiding traject, 75 uur / afstemming declaraties en projectadministratie met administrateur, 10 uur; actieve betrokkenheid: verbouwgereed maken, inrichting/keuze/aankleding kantoor/onderzoeksruijnte/kantine/sanitair, plaatsing stellingen, opstellen en testen apparatuur, productieverlies tijdens verbouw 100 uur
Roerende zaken: inrichting kantoor/onderzoeksruijnte (€ 1500); transportbus Toyota, 1000 kg laadvermogen, 100% elektrisch, actieradius 330 km (offerte Ekris € 41.000); magazijnstellingen (begroot € 3500,00) en intern transport palletwagen/elektrische stapelaar begroot € 10.000,00 (zie prijsopgaven Jungheinrich)

Promotie en publiciteit: opzetten en verbinden websites Beukehof en waardewenders 2000,00; opening (lancering en presentatie in Archeon; in Archeon maaïen met de zeis; gemaaid gras op de ossenkar naar Beukehof; vermaler etc.; dit met geselecteerd publiek van betrokken partijen en (zo mogelijk) met minister of iemand van het koninklijk huis met alle daaraan verbonden publiciteit, 6000,00; spreker/dagvoorzitter inhuren, 2000,00; inzet personeel voor dit event, 1000,00; informatie- en promotie-attenties, 2500,00; specifieke openings/promotie-actie via lokale media-kanalen met betrokken partijen, 1500,00

Onroerende zaken: verbouwing stal tot professionele werkruimte conform omschrijving op offertes (zie bijlagen)

Software: basisprogrammatuur voor ontwikkeling platform, aanschaf pc en aansluiting internet op locatie € 5000,00; programmeren en uitwerken platform (inzicht in gehele circulaire proces mbt hoeveelheid verwaarde reststroom en bestemming gereed product met onafhankelijke inzage door betrokken partijen van de aangeleverde reststroom), € 10.000,00; inzet medewerker Vincent Sendra de Jongste (zie bijlage)

Aankoop installaties: maalmolenconfiguratie (zie offerte Peppink)

Uitbesteding (indien van toepassing):

Zie offertes derden; dit wordt verder geconcretiseerd als definitief tot uitvoering wordt overgegaan

Aanbesteding (vul de [checklist](#) in om te bepalen of u aanbestedingsplichtig bent):

NVT

Financieel dekkingsplan:

(Voeg format [Financieel dekkingsplan](#) bij een geef hier onder een nadere toelichting)

C. Aansluiting bij de doelstellingen en criteria van de Lokale Ontwikkelingsstrategie

7. Toets externaliteiten

Te verwachten negatieve effecten:

Er is sprake van extra verkeersbewegingen i.v.m. aan- en afvoer van reststromen, grondstoffen en producten

Compenserende maatregelen:

Er wordt gebruik gemaakt van emissieloos/elektrisch vervoer. De opgewekte groene energie hiervoor komt van Beukehof.

8. Thema's, doelstellingen en indicatoren

Versterking van de relatie tussen stad en land:

Waardewenders bv realiseert vanuit reststromen nieuwe producten, zoals papier. In samenwerking met drukkerij Holland, gevestigd in de stad Alphen aan den Rijn, ook een onderneming van Herrejan Veenema, wordt de keten van reststroom tot gereed product sluitend. Daarnaast zullen ook in deze setting blijvend nieuwe producten ontwikkeld worden voor verschillende toepassingen. Met de verwerking van natuurlijke reststromen in agrarisch/natuurlijk gebied, is de verbinding tussen stad en land een feit. Tegelijk stimuleert de samenwerking met Beukehof innovatie die ten goede komt aan herijking van het platteland en die nieuwe verdienmodellen tot stand brengt. Beukehof wekt stroom op m.b.v. zonne-energie, verwerkt mest tot vervangend product in de tuinbouw en heeft interesse in ontwikkeling waterstof voor bedrijfsmatige inzet.

Beukehof-waardewenders bevindt zich in het centrum van het Groene Hart. Naast bermgras kunnen ook andere organische/natuurlijke reststromen verwerkt worden, die afkomstig zijn uit de nabijgelegen (grote) steden, zoals Leiden, Zoetermeer, Alphen ad Rijn, Rotterdam, Den Haag etc. De afnemers van het gereed product zullen zich ook voornamelijk in de Randstad bevinden, waarmee het platteland en de stad

gezamenlijk bijdragen aan de realisatie van de circulaire economie. Zo ontstaat een verbinding die oplossingen met elkaar bedenkt en bereikt voor het verwaarden van reststromen.

Versterking van de sociaaleconomische positie van het gebied c.q. de agrarische sector in het gebied (indien van toepassing):

1. De agrariër (Beukeboom) ontvangt huurinkomsten voor een voorheen leegstaande stalruimte
2. Het genereert nieuwe producten en omzet (zie exploitatiebegroting); de samenwerking leidt daarbij ook tot blijvende innovatieve ontwikkeling, zoals brede(re) afzet van eigen agrarische reststromen (zoals bijv. mest). Te denken valt aan (grotere) afzet van meststromen met een goed verdienmodel. Ontwikkeling van nieuwe producten in eigen beheer en daarmee lokaal, waarbij herbestemming van organische/natuurlijke reststromen in de circulaire keten een leidend gegeven blijft.
3. Vanaf de start zijn 1,5 FTE betrokken bij verkoop/innovatie/productie en logistiek. In eerste instantie zal inzet van mensen in het proces van berminspectie en verwerking van de reststroom seizoensgebonden zijn. Als de verwerking van organische/natuurlijke reststromen een permanente bezetting realiseert van het proces, zal de inzet in productie en logistiek tenminste 2 FTE opleveren. Afhankelijk van de reststroom en de voorbewerking, zal dit nog verder groeien. Dit geldt ook voor producten die vervaardigd worden, waarbij (eenvoudig) hand/inpak-werk gevraagd wordt. Dit biedt werkgelegenheid voor mensen met afstand tot de arbeidsmarkt. Vincent Sendra de Jongste zal vanuit Drukkerij Holland worden ingehuurd op basis van loonkosten (zie bijlage).

Thema Gezondheid van de mens (indien in uw aanvraag van toepassing):

De bedrijfsopzet en veel van de uit te voeren werkzaamheden, zoals hulp bij procesmatige verwerking van het gras, meewerken bij “afval prikken” bij inspectie van te maaien percelen, deelbewerkingen uitvoeren bij vervaardiging nieuwe producten en wellicht logistieke inzet, lenen zich goed voor inzet van mensen met een afstand tot de arbeidsmarkt en dragen daarmee bij aan het welbevinden van onze medemens en het benutten van hun mogelijkheden.

Thema Gezondheid van de leefomgeving (indien in uw aanvraag van toepassing):

Bevordering van de biodiversiteit i.c.m. NL Greenlabel realiseert een concrete bijdrage aan het meetbaar verduurzamen van de leefomgeving. Dit komt ten goede aan de insecten, vlinders en bijen waardoor bestuiving verbetert en de natuurdiversiteit “opbloeit”. Inzet van kruidenrijk grasland bevordert eveneens biodiversiteit en welstand van leefomgeving. Ongemerkt draagt dit ook bij aan bewustwording van hen die met onze werkwijze en aanpak in aanraking komen. Dat komt uiteindelijk dan ook ten goede aan ontwikkeling tbv bevordering van de welstand van de leefomgeving. Bij de start is de doelstelling om na het 1^e jaar 10.000 m² berm ecologisch en circulair te beheren. In het 5^e jaar is de prognose dat opgeschaald is naar 27.000 m². (zie ook onder kopje “impact”). Reële verwerkingscapaciteit op jaarbasis obv benutting in daguren is 40.000 kg (plm. 100.000 m² circulaire berm). Verwerking van andere reststromen kunnen dit getal bijstellen.

Thema Circulaire economie (zie bijlage).

Indien dit thema op uw aanvraag van toepassing is, voeg dan een ingevuld exemplaar van het [Invulschema Circulaire economie](#) bij en geef hier een nadere toelichting en onderbouwing. Ga hierbij in ieder geval ook in op de volgende vragen:

1. wat is de kern van het concept in termen van de principes van de circulaire economie
2. waardoor onderscheidt dit concept zich?
3. wat betekent het voor de relatie met uw leveranciers en afnemers/klanten?
4. hoe gaat u invulling geven aan de voorbeeldfunctie die uw project heeft voor andere initiatiefnemers?
5. hoe gaat u de aanpak, zoektocht, gemaakte keuzes en behaalde of niet behaalde resultaten documenteren?

1. Sluiten van kringlopen: in een gesloten keten worden natuurlijke reststromen (zoals bermgras) verwerkt tot nieuwe grondstof. Hiermee blijft CO₂ gebonden (en wordt niet, zoals bij compostering, uitgestoten); hiermee wordt dit dus (nu nog beperkt) een vervangende grondstof voor virgin cellulose; minder bomen worden gebruikt en gras krijgt nieuwe waarde.
2. In een keten wordt de natuurlijke reststroom verwerkt tot grondstof voor o.a. papier. Dit papier wordt door ketenpartner drukkerij Holland gebruikt voor realisatie van concrete producten/producties en door waardewenders vermarkt. Hierdoor is sprake van een directe samenwerking van een boerderij en een drukkerij. In een circulaire keten ontstaat op deze manier een unieke samenwerking met ketenpartners die voor het eerst elkaar gevonden hebben en met elkaar de verbinding leggen tussen Stad en Land
3. De relatie met onze klanten verandert. Klanten worden partners en worden zowel leverancier van de reststroom als klant/afnemer van gereed product. Doordat klanten zich committeren aan afname gereed product met hun eigen natuurlijke reststroom, ligt er een goede basis voor langdurige samenwerking. Daarbij creëren we toegevoegde waarde voor en met onze relaties, doordat substantiële CO₂-

reductie (papier alleen al 42%) plaatsvindt, biodiversiteit wordt bevorderd en reststromen bestaande virgin grondstoffen kunnen vervangen. Ook zijn inmiddels contacten met scholengemeenschappen die opleidingen in het groen verzorgen circulaire aanpak en stimulering van biodiversiteit. Doordat we op locatie t.z.t. kunnen laten zien hoe het verwerkingsproces plaatsvindt en hoe transparantie in de keten gewaarborgd is door registratie van herkomst en verwerkingshoeveelheden per perceel/relatie tot-en-met productie van gereed product (zoals drukwerk), bieden we ook een stimulerende bijdrage om circulariteit breder vorm te geven in het maatschappelijke verkeer.

4. Door deelname aan netwerken en samenwerkingsverbanden wordt algemene informatie en kennis gedeeld waarmee collectieve verwaarding van natuurlijke reststromen gestimuleerd kan worden. Presentatie en educatie behoren ook bij onze aanpak, zodat interesse en motivatie groeit om met- en voor elkaar de transitie van lineaire naar circulaire economie mogelijk te maken.
5. Ontwikkelingen worden geregistreerd en gedocumenteerd en bijv. bij waardewenders voor de aan ons verbonden relaties in een **platform aangeboden**. Dit platform voorziet in transparant inzicht in de verwaarding van de reststroom. Het maaimoment, de maailocatie, de maaihoeveelheid, de vermalen hoeveelheid, de hoeveelheid maaisel in gereed product.

9. Aansluiting bij LEADER-doelstellingen

Bottom up karakter:

Ondernemer Wouter Beukeboom (Beukehof) van het “Land” en ondernemer Herrejan Veenema (waardewenders) van de “Stad” zetten zich gezamenlijk in voor verwaarding van natuurlijke/organische reststromen. Met partners als gemeente Alphen ad Rijn, Nieuwkoop, Zoeterwoude, Rotterdam, Groene Cirkel Bijenlandschap, Provincie Zuid-Holland, Omgevingsdiensten, scholengemeenschappen (zoals Wellant), natuurorganisaties als Vlinderstichting en zakelijke relaties/marktpartijen als Archeon, Cruydt-Hoeck bloemenzaden etc. willen we lineaire economische verbindingen ombuigen naar ondernemen met circulaire missie en realisatie/afzet van “circulaire” producten. Groen en Grijs werken samen om te vergroenen. Zo vermindert CO₂, worden reststromen verwaard en wordt virgin grondstof vervangen door circulaire grondstof. Ook de verbinding met het Grondstoffencollectief Rijnland biedt kansen om te onderzoeken en te testen waarvoor de verschillende reststromen ingezet kunnen worden. Dit alles leidt ook tot zichtbaarheid en gemotiveerde betrokkenheid op de realisatie van de geformuleerde klimaatdoelstellingen, dat leidt tot een onomkeerbare wending (ten goede).

Vernieuwend of experimenteel karakter:

Begin van een nieuw tijdperk waar vergaande beperking van de CO2-uitstoot en ontwikkeling van local-to-local ketens en samenwerking de boventoon voert.

Ook is, in deze drukke Randstad, de verbinding belangrijk tussen stad en land. Dat is sterk uit elkaar gegroeid en er is veel onbegrip.

Dit project laat zien dat de kloof niet zo groot is. Ook laten wij zien dat er onmogelijke reststromen als bermgras tot mogelijkheden gaan behoren. NIETS is onmogelijk!

Voorbeeldfunctie en overdraagbaarheid van de resultaten:

De verbinding aan te gaan met de stedeling hoeft niet altijd een kaasmakerij, winkel of B&B te zijn.

Wij, Beukehof, als agrariër moeten onze horizon verbreden.

We fungeren als “Kameleon” en kunnen ons aanpassen aan de omgeving waarin wij wonen.

Zo produceren wij koemestvezels die erg lijken op veen, die prima als vervanger gebruikt kan worden. Het brengt zelfs tot 85% CO2-reductie op.

Onze grote daken van de stallen kunnen groene stroom opwekken. Deze transitie past goed in projecten zoals waardewenders. Dit helpt hen om duurzaam te produceren. De overtollige stroom willen we proberen om te zetten tot waterstof.

De verduurzaming van Nederland raakt in een stroomversnelling en wij proberen te laten zien dat er veel mogelijkheden zijn.

Wij hebben een partij als LEADER nodig om van een oude stal een goedgekeurde veilige locatie te realiseren en aan te bieden.

Samenwerking:

De samenwerking voor de verwerking is vastgelegd in een samenwerkingsovereenkomst tussen waardewenders en Beukehof (**zie bijlage**).

Daarnaast wordt natuurlijk ook samengewerkt met preferred suppliers tbv realisatie producten, zoals drukkerij Holland. Ook wordt in de keten samengewerkt met gemeenten Alphen aan den Rijn, Nieuwkoop, Zoeterwoude, Groene Cirkel Bijenlandschap en alle partijen die als relatie betrokken zijn/worden in de keten. Ook is het mogelijk om samen te werken met het Grondstoffencollectief Rijnland i.o.

Waardewenders en Beukehof richten zich heel concreet op verwerken van lokale natuurlijke reststromen met een directe bestemming. Het moet circulair kloppen. Wat aan hoeveelheid reststroom binnenkomt, moet een concrete bestemming hebben om geheel te verwerken en toe te passen in gereed eindproduct (bijv. papier, maar ook plaatmateriaal etc.). De focus ligt op produceren en vermarkten van producten met reststromen. Verwerken van reststromen is geen doel op zich; de cirkel is rond als een nieuw product is gerealiseerd met de verwerkte reststroom. In die zin kan een samenwerking met het Grondstoffencollectief onderzocht worden, omdat onze praktische insteek/aanpak aansluit op de ambities en uitrol van het collectief

Integrale of multisectorale aanpak:

Waardewenders verwerkt natuurlijke reststromen, zoals bermgras en verwaard dit tot grondstof voor nieuwe producten op locatie Beukehof. In de keten waarvan waardewenders ketenregisseur is, wordt dit verwerkt in te leveren (bedrukt) papier/karton en t.z.t. ook andere producten (in ontwikkeling).

Waardewenders en Beukehof slaan handen ineen om op een agrarische locatie dit te realiseren. De verbinding agrarisch – zakelijk bedrijfsleven – overheid is hiermee een feit. Omdat zowel waardewenders als Beukehof innovatief ingesteld zijn en blijvend doorontwikkelen, zal de focus op verwaardiging en realisatie van nieuwe producten met groene reststromen blijvend aanwezig zijn. Samenwerking met het op te richten Grondstoffencollectief Rijnland kan onderzocht worden, omdat wij faciliteiten in huis halen waarmee we een brede stroom aan reststromen kunnen verwerken.

D. Overig

Maakt uw project onderdeel uit van een groter project, plan of programma? nee

Zijn er nog zaken die in dit formulier niet aan bod zijn geweest en die naar uw mening relevant kunnen zijn voor de beoordeling van uw aanvraag?

In de aanvraag willen wij graag het gehele dak vervangen vanwege asbest en benutting van groene energie-opwekking. Het is van belang dat een gezonde en veilige omgeving gerealiseerd wordt. Het biedt ook kansen om andere innovaties door te ontwikkelen (bijv. waterstof) of het verhuren van een ander deel van de stal. De kosten voor de asbestsanering zijn uiteraard geen onderdeel van deze aanvraag



Europees Landbouwfonds voor Plattelandsontwikkeling. Europa investeert in zijn Platteland